

Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Наукова бібліотека ім. М. Максимовича
Інформаційно-бібліографічний відділ

Регулювання подружніх відносин у міжнародному приватному праві

рекомендаційний бібліографічний огляд літератури

Фото: <https://law.chnu.edu.ua/shliubnyi-dohovir-yak-rehulator-mainovykh-vidnosyn-podruzzhzia/>

Регулювання подружніх відносин у міжнародному приватному праві: рекомендаційний бібліографічний огляд літератури / Київ. нац. ун-т імені Тараса Шевченка, Наук. б-ка ім. М. Максимовича, Інформ.-бібліогр. від. ; [упоряд. А. В. Козонущенко ; за заг. ред. І. І. Тіщенко. – Київ : [б. в.], 2023. – 20 с.

Рекомендаційний бібліографічний огляд був підготовлений на замовлення викладачів Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

1. **Актуальні** проблеми цивільного, сімейного та міжнародного приватного права (Матвєєвські цивілістичні читання) : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. пам'яті проф. Г. К. Матвєєва та Ю. Г. Матвєєва (Київ, 10 листоп. 2011 р.) / Каф. цивіл. права юрид. ф-ту Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка ; [редкол.: Т. В. Боднар та ін. ; відп. ред. Р. А. Майданик]. – Київ : Алерта, **2012**. – 431 с.

2. **Актуальні** проблеми цивільного, сімейного та міжнародного приватного права (Матвєєвські цивілістичні читання) : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 3 жовт. 2013 р.) / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Юрид. ф-т, Каф. цивіл. права ; редкол.: І. А. Безклубий, Т. В. Боднар, О. В. Дзера та ін. – Біла Церква : Білоцерківдрук, **2015**. – 177, [1] с.

3. **Анохін О. М.** Коран і хадіси імама аль-Бухарі про ставлення до сиріт та опіку [Електронний ресурс] / О. М. Анохін // Держава та регіони. Право. – Запоріжжя, **2009**. – № 1. – С. 110–112. – Режим доступу: <http://dspace.nbu.gov.ua/handle/123456789/10150?show=full>. – Назва з екрану.

4. **Антонова О.** Конституційно-правове регулювання шлюбу та сім'ї в американських та азійських державах [Електронний ресурс] / О. Антонова // Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України. – Київ, **2018**. – № 1. – С. 14–19. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzizvru_2018_1_4. – Назва з екрану.

5. **Антонова О. Р.** Конституційно-правове регулювання шлюбу і сім'ї в американських та азійських державах [Електронний ресурс] / О. Р. Антонова // Інвестиції: практика та досвід. – Київ, **2019**. – № 8. – С. 111–115. – Режим доступу: <http://www.investplan.com.ua/?op=1&z=6640&i=17>. – Назва з екрану.

6. **Бажанов В. О.** Шлюбний договір як підстава встановлення договірного режиму права власності подружжя у країнах ЄС / В. О. Бажанов, В. О. Бажанова // Гармонізація приватно-правового законодавства України із законодавством країн ЄС : збірник ст. і тез IX Міжнар. цивілістичного форуму : Харків, 11–12 квіт. 2019 р. / Нац. акад. прав. наук України. – Київ, **2019**. – С. 230–233.

7. **Бажанова В. О.** Шлюбний договір в Україні та інших країнах світу. [Електронний ресурс] / В. О. Бажанова // Порівняльне аналітичне право. – Київ, **2015**. – Вип. № 2. – С. 81–83. – Режим доступу: http://www.pap.in.ua/2_2015/24.pdf. – Назва з екрану.

8. **Балко О.** Принципи правового регулювання шлюбних відносин у Давньому Римі [Електронний ресурс] / О. Балко // Юридична Україна. – Київ, **2012**. – № 11 (119). – С. 23–28. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/urykr_2012_11_6. – Назва з екрану.

Аналіз закономірностей правового регулювання подружнього життя у Давньому Римі.

9. **Білик О.** Інститут сепарації в країнах романо-германської правової сім'ї / О. Білик // Студентський бюлетень цивілістики. – Київ, **2014**. – Вип. 1. – С. 252–272.

10. **Білик О. О.** Проблемні питання визначення моменту початку "окремого проживання подружжя": судова практика США та Канади [Електронний ресурс] / О. О. Білик // Часопис Київського університету права. – Київ, **2016**. – № 1. – С. 332–337. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Chkup_2016_1_77. – Назва з екрану.

11. **Бойченко Є.** Юридичні особливості розлучення у Франції [Електронний ресурс] / Є. Бойченко // Юридична газета. – Київ, **2016**. – 15 лист. (№ 46). – С. 28–29. – Режим доступу: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/simeyne-pravo/yuridichni-osoblivosti-rozluchennya-u-franciyi.html>. – Назва з екрану.

12. **Верба-Сидор О. Б.** Інститут сепарації у сімейному праві Франції, Португалії та країн Бенілюксу [Електронний ресурс] / О. Б. Верба-Сидор, У. Б. Воробель // Соціально-правові студії. – Львів, **2019**. – Вип. 3 (5). – С. 21–29. – Режим доступу: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/2709>. – Назва з екрану.

13. **Вибрана** бібліографія сучасних монографічних праць з питань міжнародного приватного права // Право України. – Київ, **2013**. – № 7. – С. 222–224.

14. **Войнаровська О.** Правове регулювання фактичних шлюбних відносин у Стародавньому Римі [Електронний ресурс] / О. Войнаровська // Юридична Україна. – Київ, **2013**. – № 10 (130). – С. 72–79. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/urykr_2013_10_14. – Назва з екрану.

15. **Галущенко Г. В.** Питання міжнародного приватного права у міжнародних договорах України про правову допомогу / Г. В. Галущенко. – Київ : Юстініан, **2005**. – 472 с.

16. **Гладка Л.** Порівняльний аналіз сім'ї та шлюбу в Білорусі, Україні й Німеччині [Електронний ресурс] / Л. Гладка, О. Шевчук // Соціологічні студії. – Луцьк, **2014**. – № 1 (4). – С. 38–43. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/socst_2014_1_12. – Назва з екрану.

17. **Грущина І. О.** Сімейне право в Римі / І. О. Грущина // Збірник тез студентів, аспірантів та здобувачів – учасників 70-ї звітної конференції, присвяченої 149-й річниці створення Одеського національного університету імені І. І. Мечникова : Секція екон.-прав. наук : 25 квіт. 2014 р., м. Одеса / Одеський нац. ун-т ім. І. І. Мечникова [та ін.]. – Одеса, **2014**. – С. 487–492.

18. **Давидова Н.** Сімейні особисті немайнові права у США / Н. Давидова // Право України. – Київ, **2012**. – № 7. – С. 192–200.

19. **Дахно І. І.** Міжнародне приватне право-4 : навч. посібник / І. І. Дахно, В. М. Алієва-Барановська. – Київ : Центр учбової літератури, **2016**. – 632, [2] с.

20. **Дашковська О.** Законодавче забезпечення прав жінки в США другої половини ХХ ст. / О. Дашковська // Вісник Академії правових наук України. – Харків, **2009**. – № 2 (57). – С. 144–149.

21. **Дворак М. Є.** Колізійне регулювання порядку розірвання шлюбу / М. Є. Дворак // Держава і право. – Київ, **2005**. – Вип. 30. – С. 382–388.

22. **Деркаченко Ю. В.** Міжнародні процедури і механізми імплементації усиновлення в Австрії / Ю. В. Деркаченко // Університетські наукові записки Хмельницького університету управління та права. Право. Економіка. Управління. – Хмельницький, **2009**. – Вип. 1 (29). – С. 317–322.

23. **Довгерт А.** Міжнародне приватне право ЄС та України: порівняння у сфері договірних зобов'язань / А. Довгерт // Актуальні проблеми цивільного, сімейного та міжнародного приватного права (Матвєєвські цивілістичні читання): матеріали міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. пам'яті проф. Г. К. Матвєєва та Ю. Г. Матвєєва (Київ, 10 листоп. 2011 р.) / Каф. цивіл. права юрид. ф-ту Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка [та ін.]. – Київ, **2012**. – С. 30–33.

24. **Дутко А. О.** Поняття та правова природа шлюбного договору / А. О. Дутко // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Юридичні науки. – Львів, **2016**. – № 837. – С. 188–191.

25. **Дячук Л.** Заборони шлюбу адміністраторів та громадян провінцій в римському праві та законодавстві Юстиніана / Л. В. Дячук // Часопис Київського університету права. – Київ, **2011**. – № 3. – С. 20–23.

26. **Дячук Л.** Християнізація римського права та юридична відповідальність у шлюбному праві ранньої Візантії / Л. Дячук // Про українське право. – Київ, **2010**. – Число 5 : Правова відповідальність. – С. 180–192.

27. **Дячук Л.** Християнізація римського права та юридична відповідальність у шлюбному праві ранньої Візантії / Л. Дячук // Тези доповідей міжнародного науково-практичного круглого столу "Правова відповідальність: доктрина та практика застосування": 2 червня 2011 р., Київ, Україна / Київ. нац. ун-т імені Тараса Шевченка [та ін.]. – Київ, **2011**. – С. 58–60.

28. **Закон** округу Колумбія про одностатеві шлюби // Право США. – Київ, **2012**. – № 1/2. – С. 380–381.

29. **Закон** штату Вірджинія про статус дітей, що народились в результаті застосування репродуктивних технологій // Право США. – Київ, **2012**. – № 1/2. – С. 372–380.

30. **Закон** штату Флорида. Відмова від дітей. Закон про безпечний притулок // Право США. – Київ, **2012**. – № 1/2. – С. 381–383.

31. **Казарян К. А.** Порівняльно-правовий аналіз інституту шлюбного договору за законодавством Німеччини та України [Електронний ресурс] / К. А. Казарян // Правове життя сучасної України : матеріали міжнар. наук. конф. проф.-викл. та аспірант. складу (м. Одеса, 16–17 травня 2013 р.) / відп. за вип. В. М. Дрьомін ; НУ "ОЮА", Півд. регіон. центр НАПрН України. – Одеса, **2013**. – Т. 2. – С. 628–630. – Режим доступу: <http://hdl.handle.net/11300/7867>. – Назва з екрану.

32. **Калакура В.** Кодифікація міжнародного приватного права в країнах Європи : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Калакура Віктор Ярославович ; МО України, Київ. ун-т ім. Т. Шевченка, Ін-т міжнародних відносин. – Київ, **1993**. – 223 арк.

33. **Калакура В.** Колізійні норми у системі регулювання сімейних відносин у міжнародному приватному праві / В. Я. Калакура // Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України. – Київ, **2012**. – № 5. – С. 116–121.

34. **Калакура В.** Колізійні проблеми міжнародного приватного права у проекті нового Цивільного кодексу / В. Калакура // Українське право. – Київ, **1997**. – № 3 (8) : Кодифікаційний процес в Україні. – С. 113–114.

35. **Калакура В.** Матеріально-правове та колізійно-правове регулювання опіки та піклування в міжнародному приватному праві / В. Калакура // Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України. – Київ, **2013**. – № 1. – С. 58–63.

36. **Калакура В. Я.** Механізми взаємодії колізійних принципів правового регулювання в міжнародному сімейному праві / В. Я. Калакура // Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України. – Київ, **2011**. – № 5 (8). – С. 126–132.

37. **Калакура В.** Міжнародно-правова уніфікація правового регулювання батьківської відповідальності / В. Я. Калакура // Модернізація цивільно-правової відповідальності (Матвеевські цивілістичні читання) : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 18 жовт. 2019 р.) / Юрид. ф-т Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка [та ін.]. – Київ, **2019**. – С. 74–77.

38. **Калакура В.** Особливості правового регулювання опіки та піклування в міжнародному приватному праві / В. Калакура // Міжнародне право. – Київ, **2012**. – № 2. – С. 65–74.

Стаття присвячена аналізу українського, зарубіжного та міжнародного законодавства щодо правового регулювання опіки та піклування в міжнародному приватному праві.

39. **Калакура В.** Правове регулювання укладення шлюбу в міжнародному сімейному праві / В. Я. Калакура // Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України. – Київ, **2012**. – № 2. – С. 86–91.

40. **Калакура В.** Принципи застосування найбільш сприятливого права в міжнародному сімейному праві / В. Я. Калакура // Актуальні проблеми цивільного, сімейного та міжнародного приватного права (Матвєєвські цивілістичні читання) : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. пам'яті проф. Г. К. Матвєєва та Ю. Г. Матвєєва (Київ, 10 листоп. 2011 р.) / Каф. цивіл. права юрид. ф-ту Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка [та ін.]. – Київ, **2012**. – С. 206–210.

41. **Калакура В.** Принципи колізійного регулювання у міжнародному сімейному праві [Електронний ресурс] / В. Калакура // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки. – Київ, **2009**. – Вип. 80. – С. 40–43. – Режим доступу: http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/host/10.23.10.100/db/ftp/visnyk/yurydych_80_2009.pdf. – Назва з екрану.

Дана стаття присвячена дослідженню принципів колізійного регулювання в міжнародному сімейному праві на основі міжнародних договорів, українського і зарубіжного законодавства.

42. **Калакура В.** Проблеми колізійного регулювання сім'ї та шлюбу в міжнародному приватному праві / В. Калакура // Право України. – Київ, **2013**. – № 7. – С. 145–153.

43. **Калакура В.** Проблеми міжнародно-правового регулювання міждержавного усиновлення / В. Я. Калакура // Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки. – Запоріжжя, **2013**. – № 3. – С. 69–75.

44. **Калакура В.** Сучасні тенденції у правовому регулюванні міжнародних сімейних відносин / В. Я. Калакура // Нариси з міжнародного приватного права. – Київ, **2014**. – Вип. 3. – С. 217–228.

45. **Качур В.** Форми союзу чоловіка і жінки у сімейно-шлюбних відносинах Стародавнього Риму / В. Качур // Актуальні питання державотворення в Україні : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів та молодих вчених (21 квіт. 2011 р.) : [зб. наук. праць] / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка [та ін.] – Київ, **2011**. – С. 61.

46. **Кисиль В. И.** Lex personalis в международном семейном праве / В. И. Кисиль // Вестник Киевского университета. Международные отношения и международное право. – Київ, **1980**. – Вып. 10. – С. 95–103.

47. **Кисіль В.** Деякі питання кодифікації та правозастосування у сфері інтерперсональних колізій в міжнародному приватному праві / В. І. Кисіль // Актуальні проблеми міжнародних відносин. – Київ, **2000**. – Вип. 17, ч. 2. – С. 61–78.

48. **Кисіль В.** Кодифікаційні процеси в сучасному міжнародному приватному праві / В. І. Кисіль // Актуальні проблеми приватного права України : зб. статей до ювілею д-ра юрид. наук, проф., акад. НАПрН України, заслуж. діяча науки і техніки України Наталії Семенівни Кузнецової / відп. ред.: проф. Р. А. Майданик та проф. О. В. Кохановська. – Київ, **2014**. – С. 185–208.

49. **Кисіль В.** Колізійне регулювання майнових відносин подружжя в Україні: теорія і практика / В. І. Кисіль, А. П. Пашинський // Актуальні проблеми міжнародних відносин. – Київ, **2018**. – Вип. 137. – С. 48–57.

Ідеться про теоретичні і практичні аспекти колізійного регулювання майнових відносин подружжя за Законом України "Про міжнародне приватне право". Зокрема, у праці проаналізовано можливість вибору права, що застосовується до шлюбного договору та майнових відносин подружжя, а також колізійні прив'язки, що застосовуються до майнових наслідків шлюбу у разі відсутності вибору права. В роботі розглянуто обмеження застосування принципу автономії волі у майнових відносинах подружжя, співвідношення понять "майнові наслідки шлюбу" та "правові наслідки шлюбу", а також можливі форми реалізації lex voluntatis. Задля захисту інтересів дитини і слабкої

сторони у шлюбі в статті запропоновано внести зміни до ч. 1 ст. 61 Закону, відповідно до яких обране сторонами право не має погіршувати становище дитини або одного з подружжя порівняно з правом, яке застосовуватиметься до майнових наслідків шлюбу у разі відсутності вибору права. У роботі також подано огляд актуальної практики українських судів щодо застосування положень Закону при розгляді справ стосовно майнових відносин подружжя з іноземним елементом.

50. **Кисіль В.** Спадкові відносини в сучасному міжнародному приватному праві / В. Кисіль // Право України. – Київ, **2013**. – № 7. – С. 154–182.

Досліджуються сучасні тенденції вирішення колізійних питань, що виникають у сфері міжнародних спадкових відносин. Ґрунтовно проаналізовані підстави виникнення колізій та особливості правового регулювання спадкування у законодавстві багатьох держав. Висвітлено актуальні проблеми колізійного регулювання у міжнародному спадковому праві. Показана сучасна судова та нотаріальна практика в цій сфері регулювання. Особлива увага приділена міжнародно-правовому регулюванню (багатосторонні конвенції у сфері транскордонного спадкування; регіональна уніфікація; двосторонні договори щодо відносин у спадкових справах). Аналізуються гостра проблема виморочного майна у правовідносинах, ускладнених іноземним елементом, та питання набуття державою прав на спадкове майно. На основі сучасного законодавства в сфері міжнародного приватного права досліджено особливості регулювання спадкових прав громадян України за кордоном та іноземців в Україні.

51. **Кисіль В.** Міжнародне приватне право: питання кодифікації / В. І. Кисіль. – 2-ге вид. доповн. і переробл. – Київ : Україна, **2005**. – 480 с.

52. **Кисіль В.** Сучасне регулювання спадкових відносин у міжнародному приватному праві / В. І. Кисіль // Нариси з міжнародного приватного права. – Київ, **2014**. – Вип. 3. – С. 229–267.

53. **Кисіль В.** Сучасні тенденції кодифікації міжнародного приватного права / В. Кисіль // Приватне право. – Київ, **2013**. – № 2. – С. 89–103.

54. **Киця О.** Про деякі права жінок в контексті мусульманського права / О. Киця // Актуальні проблеми правотворення в сучасній Україні : зб.

матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф., 29 квіт. 1 трав. 2010 р., м. Алушта (АРК) / НАН України, Київ. ун-т права [та ін.]. – Київ, **2010**. – С. 187–190.

55. **Кіоко Ф.** Сучасне законодавство Японії про особисті правовідносини членів сім'ї / Ф. Кіоко // Проблеми правознавства. – Київ, **1972**. – Вип. 22. – С. 106–113.

56. **Клименко В.** Можливість врегулювання особистих немайнових відносин подружжя шлюбним договором / В. Клименко // Актуальні проблеми правотворення в сучасній Україні : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф., 29 квіт. 1 трав. 2010 р., м. Алушта (АРК) / НАН України, Київ. ун-т права. – Київ, **2010**. – С. 281–282.

57. **Кожевнікова В.** Основи колізійно-правового регулювання процедури укладення шлюбу з іноземним елементом в європейських державах / В. Кожевнікова // Вісник прокуратури. – Київ, **2011**. – № 11 (125). – С. 107–112.

58. **Кожевнікова В.** Правове регулювання укладення шлюбів громадянами України у Федеративній Республіці Німеччина / В. Кожевнікова // Вісник прокуратури. – Київ, **2010**. – № 1 (103). – С. 117–124.

59. **Козаченко В. М.** Правова свідомість як джерело права у мусульманській правовій системі / В. М. Козаченко // Альманах права. – Київ, **2017**. – Вип. 8 : Людиноцентризм у праві: теоретико-прикладні засади. – С. 167–171.

60. **Колізійне** регулювання сімейних правовідносин у міжнародному приватному праві: шляхи подолання конфлікту [Електронний ресурс] // Юридичний вісник. Серія "Повітряне і космічне право". – Київ, **2018**. – № 4. – С. 140–145. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npnau_2018_4_20. – Назва з екрану.

61. **Крукевич О.** Характеристика шлюбного договору за законодавством Франції / О. Крукевич // Актуальні питання державотворення в Україні : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. присвяч. Дню науки юридичного ф-ту : 23 трав. 2014 р. : до 180-річчя Київського нац. ун-ту ім. Тараса

Шевченка : [зб. наук. праць] / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, [та ін.]. – Київ, **2014**. – С. 191–193.

62. **Кудінська І.** Від Брюсселю II до Риму III: еволюція та значення для розірвання шлюбу / І. Кудінська // Шевченківська весна : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів і молодих вчених : 2 квіт. 2015 року : [збірник ст.] / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка [та ін.]. – Київ, **2015**. – Ч. 1. – С. 243–246.

63. **Кухар А.** Відкрите усиновлення (модель США) / А. Кухар // Актуальні питання державотворення в Україні : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів та молодих вчених (21 квіт. 2011 р.) : [зб. наук. праць] / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка ; [та ін.]. – Київ, **2011**. – С. 288–289.

64. **Кухар А.** "Шкутильгаючі" шлюби: проблеми правового регулювання у міжнародному приватному праві / А. Кухар // Актуальні проблеми правотворення в сучасній Україні : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф., 29 квіт. 1 трав. 2010 р., м. Алушта (АРК) / НАН України [та ін.]. – Київ, **2010**. – С. 482–483.

65. **Лавкай А. Д.** Майнова спільність подружжя за сімейним законодавством Народної Республіки Болгарії / А. Д. Лавкай // Проблеми правознавства. – Київ, **1973**. – Вип. 25. – С. 58–65.

66. **Липець Л. В.** Шлюбний договір в Україні і в світі: порівняльні аспекти шлюбного і трудового договорів, а також шлюбних договорів в Україні і в США [Електронний ресурс] / Л. В. Липець // Юридична наука. – Київ, **2015**. – № 8. – С. 27–41. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/jnn_2015_8_6. – Назва з екрану.

67. **Лисько Т.** Кримінальна відповідальність за кровозмішення та двошлюбність: досвід зарубіжних країн / Т. Лисько // Підприємництво, господарство і право. – Київ, **2007**. – № 2. – С. 133–136.

68. **Львова О. М.** Місце прав людини в мусульманському праві / О. М. Львова // Часопис Київського університету права. – Київ, **2008**. – № 3. – С. 26–32.

69. **Матеева Е.** Договірний режим имущества подругов в Республіке Болгарія / Е. Матеева // Вісник Академії адвокатури України. Право. – Київ, **2012**. – Вип. 3 (25). – С. 243–248.

70. **Мельниченко О. В.** Міжнародні договори в системі сімейного законодавства України та ЄС / О. В. Мельниченко // Часопис Київського університету права. – Київ, **2014**. – № 4. – С. 317–320.

71. **Мироненко І. В.** Міжнародне приватне право : навч. посібник / Мироненко І. В. ; М-во освіти і науки України, Прикарпат. ун-т ім. Василя Стефаника. – 2-ге вид., допов. і перероб. – Київ : Алерта, **2013**. – 286, [2] с.

72. **Михайлів М. О.** Правове регулювання відносин спадкування в міжнародному приватному праві : монографія / М. О. Михайлів ; М-во освіти і науки України, Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, **2022**. – 519, [1] с.

73. **Міжнародна** науково-практична конференція "Актуальні проблеми цивільного, сімейного та міжнародного приватного права (Матвеевські цивілістичні читання)" // Студентський юридичний журнал : додаток до журналу "Право України". – Київ, **2011**. – № 1. – С. 213–214.

74. **Міжнародне** приватне право : навч. посіб. / [С. С. Бичкова, В. Г. Бобко, І. А. Бірюков та ін.] ; за ред. доц. Ю. Ф. Іванова. – Київ : Правова єдність, **2018**. – 388, [1] с.

75. **Міжнародне** приватне право : підручник / [В. А. Бігун та ін.] ; за ред. В. П. Жушмана та І. А. Шуміло ; М-во освіти і науки України, Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. – Харків : Право, **2015**. – 319, [1] с.

76. **Міжнародне** приватне право : підручник : до 215-річчя Нац. юрид. ун-ту ім. Ярослава Мудрого / [С. Р. Асірян та ін.] ; за заг. ред.: Є. М. Білоусова, І. В. Яковюка ; М-во освіти і науки України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. – Київ : Право, **2021**. – 407, [1] с.

77. **Мітіна Т.** Юридичні особливості укладення і розірвання династичних шлюбів у Великобританії / Т. Мітіна // Актуальні питання державотворення в Україні : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів та молодих вчених, присвяч. Дню науки юрид. ф-ту, 19 трав. 2017 р. :

[в 2 т.] / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Юрид. ф-т. – Київ, 2017. – Т. 1. – С. 85–87.

78. **Мошак Г.** Модель професора В. Гомолки (ФРН) щодо єврейського шлюбного права / Г. Мошак // Право України. – Київ, 2014. – № 11. – С. 163–169.

79. **Олійник О. С.** Шлюбний договір: порівняльно-правовий аналіз законодавства різних правових систем: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03 / Олійник Оксана Степанівна; НДІ приватного права і підприємництва Академії правових наук України. – Київ, 2009. – 198 арк.

80. **Онишко О. Б.** Правове регулювання припинення шлюбу шляхом розлучення в окремих країнах Євросоюзу / О. Б. Онишко // Митна справа. – Львів, 2015. – № 1 (97). – С. 25–30.

81. **Онишко О. Б.** Правові наслідки шлюбної спорідненості за сімейним правом Польщі (1918–1939 рр.) / О. Б. Онишко // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. – Львів, 2016. – Вип. 1. – С. 119–128.

82. **Онуфрієнко С.** Укладання шлюбного договору при міжнаціональних шлюбах: національний та європейський досвід [Електронний ресурс] / С. Онуфрієнко // Підприємництво, господарство і право. – Київ, 2019. – № 12. – С. 361–364. – Режим доступу: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2019/12/68.pdf>. – Назва з екрану.

83. **Осадчий П.** З французьким шармом. Або розірвання шлюбу в Європі: сімейне законодавство Франції / П. Осадчий // Юридична газета. – Київ, 2017. – 31 січня (№ 4/5). – С. 14.

"...Якщо один з вас є громадянином Франції, або чоловік та дружина є резидентами різних держав, то краще подавати на розлучення в тій країні, де проживають ваші діти. Якщо ж у вас немає дітей, то звертатися до суду краще в тому регіоні, де знаходиться ваше основне майно. Для одностатевих шлюбів, зареєстрованих за межами Франції, процедура розлучення ускладнюється тим, що французькі суди не завжди приймають заяви на розірвання такого союзу. Якщо це ваш випадок, то подавайте на розлучення в тій країні, де ви уклали шлюб".

84. **Пашинський А.** Майнові відносини у цивільному шлюбі. Порівняльно-правовий аналіз / А. Пашинський // Юридична газета. – Київ, **2017**. – 30 трав. (№ 22). – С. 1, 20–21.

85. **Пашинський А.** Поділ майна подружжя за англійським правом [Електронний ресурс] / А. Пашинський // Юридична газета. – Київ, **2017**. – 15 серп. (№ 31/32). – С. 22–23. – Режим доступу: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/simeyne-pravo/podil-mayna-podruzzhya-za-angliyskim-pravom.html>. – Назва з екрану.

86. **Пашинський А.** Правове регулювання права власності подружжя в законодавстві Французької Республіки / А. Пашинський // Шевченківська весна : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів і молодих вчених : 2 квіт. 2015 року : [збірник ст.] / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка [та ін.]. – Київ, **2015**. – Ч. 1. – С. 251–254.

87. **Перепелюк Т.** Особисті та майнові відносини подружжя в Арабському Халіфаті / Т. Перепелюк // Актуальні питання розвитку юридичної науки та практики : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів та молодих вчених, присвяч. Дню науки юрид. ф-ту, 18 трав. 2018 р. : [в 2 т.] / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка [та ін.]. – Київ, **2018**. – Т. 1. – С. 226–227.

88. **Письменна О. П.** Міжнародний, зарубіжний та національний досвід правового регулювання укладення шлюбного договору [Електронний ресурс] / О. П. Письменна, Я. І. Новикова // Електронне наукове видання "Порівняльно-аналітичне право". – Ужгород, 2015. – № 1. – С. 90–93. – Режим доступу: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2019/12/68.pdf>. – Назва з екрану.

89. **Пірсон К. С.** Закони про утримання повнолітніми дітьми своїх малозабезпечених батьків: порівняльний аналіз США та України / К. С. Пірсон // Право США. – Київ, **2012**. – № 1/2. – С. 253–276.

90. **Простибоженко О. С.** Правовий режим майна подружжя за законодавством європейських держав: порівняльно-правовий аналіз і напрямки гармонізації / О. С. Простибоженко // Вісник Одеського національного університету. Правознавство. – Одеса, **2016**. – Т. 21, вип. 1 (28). – С. 111–129.

91. **Простибоженко О. С.** Юридична конструкція "договору в інтересах сім'ї" у майнових правовідносинах подружжя: досвід європейських держав і перспективи гармонізації національного законодавства / О. С. Простибоженко // Часопис Київського університету права. – Київ, **2016**. – № 1. – С. 190–195.

92. **Радченко Л.** Захист прав людини у сфері сімейних відносин: практика ЄСПЛ / Л. І. Радченко // Модернізація цивільно-правової відповідальності (Матвеевські цивілістичні читання) : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 18 жовт. 2019 р.) / Юрид. ф-т Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка [та ін.]. – Київ, **2019**. – С. 228–234.

93. **Радченко Л. І.** Колізійні норми у системі регулювання міжнародних сімейних відносин / Л. І. Радченко // Соціологія права. – Дрогобич, **2015**. – № 3/4 (14/15). – С. 469–471.

94. **Радченко Л.** Моделювання правової конструкції шлюбу та шлюбopodobних союзів у праві країн ЄС [Електронний ресурс] / Л. Радченко // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки. – Київ, **2019**. – Вип. 3 (110). – С. 35–39. – Режим доступу: http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/host/10.23.10.100/db/ftp/visnyk/yurydych_110_2_019.pdf. – Назва з екрану.

95. **Радченко Л.** Модернізація захисту прав людини у сфері сімейних відносин крізь призму практики ЄСПЛ / Л. Радченко // Підприємництво, господарство і право. – Київ, **2019**. – № 12 (286). – С. 62–66.

96. **Радченко Л.** Співвідношення категорії "сім'я" у праві України та Республіки Польща [Електронний ресурс] / Л. Радченко // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки. – Київ, **2018**. – Вип. 1 (106). – С. 43–47. – Режим доступу: http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/host/10.23.10.100/db/ftp/visnyk/yurydych_106_2_018.pdf. – Назва з екрану.

97. **Радченко Л.** Трансформація розуміння категорії шлюб за законодавством окремих держав [Електронний ресурс] / Л. Радченко // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні

науки. – Київ, 2017. – Вип. 1 (104). – С. 43–46. – Режим доступу: http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/host/10.23.10.100/db/ftp/visnyk/yurydych_104_2017.pdf. – Назва з екрану.

98. **Радченко Л. І.** Шлюб та шлюбоподібні союзи у праві окремих країн ЄС / Л. І. Радченко // Гармонізація приватно-правового законодавства України із законодавством країн ЄС: збірник ст. і тез IX Міжнар. цивілістичного форуму: Харків, 11–12 квіт. 2019 р. / Нац. акад. прав. наук України. – Київ, 2019. – С. 241–250.

99. **Радченко Л.** Шлюбний договір в іноземних правопорядках: окремі засади правового регулювання [Електронний ресурс] / Л. Радченко // Підприємництво, господарство і право. – 2017. – № 9. – С. 38–41. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pgip_2017_9_8. – Назва з екрану.

100. **Райчук А. Б.** Визнання шлюбу недійсним: теорія та практика [Електронний ресурс] / А. Райчук // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки. – Київ, 2007. – Вип. 77/78. – С. 102–105. – Режим доступу: http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/host/10.23.10.100/db/ftp/visnyk/yurydych_77-78_2007.pdf. – Назва з екрану.

Досліджено окремі питання визнання шлюбу недійсним за законодавством України, Англії та інших країн, проаналізовано погляди різних авторів щодо проблемних питань недійсності шлюбу.

101. **Райчук А.** Основні сучасні тенденції розвитку законодавства розвинених країн у сфері припинення шлюбу / А. Райчук // Право України. – Київ, 2008. – № 9. – С. 130–135.

102. **Реліч В.** Деякі аспекти усиновлення українських дітей громадянами США / В. Реліч // Право України. – Київ, 2004. – № 5. – С. 40–44.

103. **Ригіна О.** Загальні засади становлення та розвитку інституту усиновлення (удочеріння) у США / О. Ригіна // Підприємництво, господарство і право. – Київ, 2012. – № 1 (193). – С. 10–13.

104. **Ригіна О.** США: визначення місця проживання дитини після розірвання шлюбу її батьків (історія розвитку проблеми) / О. Ригіна // Вісник

Львівського університету. Серія юридична / Львів. ун-т ім. Івана Франка. – Львів, **2011**. – Вип. 54. – С. 81–88.

105. **Сарданова К.** Реформи в шлюбно-сімейному праві Англії в 19 столітті / К. Сарданова // Актуальні питання державотворення в Україні : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів та молодих вчених, присвяч. Дню науки юрид. ф-ту, 19 трав. 2017 р. [в 2 т.] / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка [та ін.]. – Київ, **2017**. – Т. 1. – С. 102–103.

106. **Соболев В. П.** Шлюбний договір: зарубіжний досвід і перспективи його запозичення в законодавство України [Електронний ресурс] / В. П. Соболев // Юридичний науковий електронний журнал. – Київ, **2021**. – № 6. – С. 82–84. – Режим доступу: http://www.lsej.org.ua/6_2021/23.pdf. – Назва з екрану.

107. **Степанюк А. А.** Міжнародне приватне право : [підручник] / А. А. Степанюк. – Харків : Кроссруд, **2008**. – 696 с.

108. **Телусієвич П.** Зміст положень про шлюбний союз у сімейному праві Польщі / П. Телусієвич // Право України. – Київ, **2012**. – № 8. – С. 234–243.

109. **Телусієвич П.** Сімейна власність у польському сімейному праві: аналіз проблеми / П. Телусієвич // Право України. – Київ, **2012**. – № 7. – С. 201–208.

110. **Ткаченко Є.** Відносини власності подружжя в міжнародному приватному праві: теоретичні аспекти [Електронний ресурс] / Є. Ткаченко // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Міжнародні відносини. – Київ, **2019**. – Вип. 1 (49). – С. 53–55. – Режим доступу: http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/host/10.23.10.100/db/ftp/visnyk/mizhнарод_49_2019.pdf. – Назва з екрану.

111. **Ткаченко В.** Колізійні питання реалізації права на шлюб у міжнародному приватному праві [Електронний ресурс] / В. Ткаченко // Підприємництво, господарства і право. – Київ, **2020**. – № 6. – С. 282–286. – Режим доступу: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2020/6/48.pdf>. – Назва з екрану.

112. **Ткаченко Є.** Правовий режим майна подружжя в міжнародному приватному праві: порівняльний аналіз [Електронний ресурс] / Є. Ткаченко // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Міжнародні відносини. – Київ, **2019**. – Вип. 2 (50). – С. 85–87. – Режим доступу: http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/host/10.23.10.100/db/ftp/visnyk/mizhнарод_50_2_019.pdf. – Назва з екрану.

113. **Фединяк Г. С.** Довідник з міжнародного приватного права та міжнародного цивільного процесу / Фединяк Г. С., Фединяк Л. С. – Київ : Правова Єдність : Алерта, **2019**. – 233, [1] с.

114. **Фединяк Г. С.** Міжнародне приватне право : підручник / Фединяк Г. С., Фединяк Л. С. – Київ : Правова Єдність, **2017**. – 503, [1] с.

115. **Фединяк Г. С.** Практикум з міжнародного приватного права та міжнародного цивільного процесу / Фединяк Г. С., Фединяк Л. С. – Київ : Правова єдність, **2020**. – 224, [1] с.

116. **Хобор Р. Б.** Шлюбний договір як регулятор майнових відносин подружжя за законодавством Франції [Електронний ресурс] / Р. Б. Хобор // Прикарпатський юридичний вісник. – Івано-Франківськ, **2015**. – Вип. 3. – С. 86–89. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pjuv_2015_3_18. – Назва з екрану.

117. **Черняк Ю. В.** Деякі підсумки гармонізації сімейного права в країнах Європейського Союзу / Ю. В. Черняк // Актуальні проблеми міжнародних відносин. – Київ, **2008**. – Вип. 82, ч. 1. – С. 68–72.

118. **Черняк Ю. В.** Деякі підсумки гармонізації сімейного права в країнах Європейського Союзу (на прикладі діяльності комісії з європейського сімейного права) / Ю. В. Черняк // Порівняльне правознавство. – Київ, **2010**. – С. 205–207.

119. **Черняк Ю. В.** Международная подсудность семейно-правовых споров: стандарты Европейского союза и право Украины / Ю. В. Черняк // Міжнародна науково-практична конференція "Європейські стандарти захисту прав у цивільному судочинстві: випробування часом": 26 верес. 2014 р. :

присвяч. 10-річчю прийняття ЦПК України / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка [та ін.]. – Київ, **2014**. – С. 372–375.

120. **Шлюбний** договір [Електронний ресурс] // Німецький центр Аренс і Шварц: сайт. – Режим доступу: <https://ahrens.kiev.ua/шлюбний-договір-міжнаціональний-шлюб-Україна-Німеччина-410-ua.html>. – Назва з екрану.

121. **Яремко О.** Право на повагу до сімейного життя: проблеми застосування практики ЄСПЛ у справах про примусове повернення та примусове видворення за межі України / О. Яремко // Актуальні проблеми правознавства. – Тернопіль, **2018**. – Вип. 4 (16). – С. 94–98.